

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izloži vsek dan svojo izjavo o dohodkih in prejemkih.

Inserati veljajo: peterskopna petiti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posredovana številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka
Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

Volitve na Ogrskem.

Z današnjim dnem se je začela vojna na Ogrskem. Razpisane so namreč volitve, ki se bodo vršile v prvi polovici junija, na kar se bo 21. junija sešel novi državni zbor.

Volitve na Ogrskem so nekaj drugega, kakor v civiliziranih državah. Volitve na Ogrskem so nekaka vojna, v kateri nastopajo pešaki in konjeniki, orožniki in drugi oboroženi ljudje, vojna, v kateri se strelja in biče in slepari in goljufa in v kateri pride na tisoče ljudi v ječo, vsaj za toliko časa, da ne morejo glasovati.

Ko je bil po večletni krizi spejtni zaupnik krone grof Khuen-Hedervary imenovan za ogrskega ministrskega predsednika, so se naivni idealisti udali mnenju, da je Khuenova naloga, ustvariti novo Ogrsko, ki bo pravična domovina vsem tamkaj prebivajočim narodom. A to so bile iluzije, nič kot sanje.

Khuen-Hedervaryjeva misija je vse drugačna. Prva naloga sedanje ogrske vlade je, spraviti pod streho vse kar se tiče dualistične uredbe monarhije in kadar bo to dokončano, jo zadene druga naloga, izvesti tako volilno reformo, da bo zlomljena moč sedaj na Ogrskem gospodujoče oligarhije in da parlament ne bo več erozije zoper skupnost obeh državnih polovic habsburške monarhije.

Prva in poglavitna skrb Khuenove vlade je torej zagotovitev dualizma. To je cilj, na čigar dosego so se mogli združiti najrazličnejši elementi. Tako vidimo sedaj v vladnem taboru vse mogoče ljudi, pristase vseh mogočih frakcij, ki jih — če abstrahiramo od osebnih koristi, ki igrajo na Ogrskem največjo vlogo — prav za prav nič ne veže. Ta pestrobojna vladna stranka vsled tega ni enotna in nihče ne ve, koliko časa se bo ohranila.

Ta vladna stranka bo sedaj poskusila svojo srečo pri volitvah. V čisto madžarskih okrajih nima dosti upanja. Madžarski okrajji so stali vedno na strani strank, zahtevajočih neodvisnost Ogrske in sledili bodo tudi sedaj Kossuthu in Justhu pa ne Tiszi in Khueni.

Tega se vladna stranka tudi jako dobro zaveda in zaradi tega se je z vso silo vrgla na slovaške, na rumunske, na srbske in na nemške okraje in skuša tem narodnostim

vsiliti madžarske kandidate. Vse kaže, da pri teh volitvah nemadžarski elementi ne bodo toliko vprašali po narodnostnih principih kandidatov, nego samo po tem, če so pristasi volilne reforme ali ne.

Zdi se, da vladna stranka že sama več ne upa, da dobi večino v parlamentu, nego da računa na ustanovitve nove koalicije, na zvezo vladne stranke s Kossuthovci. Ali bo v taki zvezi mogla doseči uredbo dualističnih zadev, je precej dvomljivo, toliko bolj, ker naznanja Justhova stranka že sedaj, da bo v novem parlamentu z obstrukcijo onemogočala vsako delo.

Volilna vojna na Ogrskem bo ljuta; hujska bo, kakor katerakoli doslej, a dasi je Khuen-Hedervary na Hrvatskem pokazal, kako zna volitve delati, vendar ne ve, kakšen bo izid te vojne. Da sam nima nič preveč si-jajnih nad, priča njegovo naznanilo, da bo, če treba, parlament tudi še enkrat ali še dvakrat razpustil; menda sodi, da bi opozicija denarnih stroškov dveh ali celo treh volitev ne prenese in torej v volilni vojni izkrevela. Pri znani skrajni brezobzirnosti Khuenovi je lahko mogoče, da ima take načrte, a njih uresničenje ni odvisno samo od njega.

Vladna stranka gre namreč v volilni boj v znamenju popolnega nesoglasja glede volilne reforme. Najmogočnejši podpornik vlade, Tisza, stoji pač na stališču dualizma, toda o splošni in enaki volilni pravici neče ničesar slišati. Tisza hoče ohraniti gospodstvo plemstva in je deliti kvečjemu z inteligenco, a ničesar neče vedeti o volilni reformi, ki bi količkaj omejila gospodstvo madžarskega plemena in dala nemadžarskim narodom več pravic. Celotno ministrstvo samem so mnenja glede volilne reforme različna.

Kar bo vlada pri sedanjih volitvah dobila mandatov, dobila jih bo največ s pomočjo Tisze, ki je svoje še vedno številne in uplivne pristase pripeljal v vladni tabor. Poslanci vladne stranke bodo torej večinoma pristasi Tiszovi in nasprotniki vsake pravičnejše volilne reforme in zlasti vsake take, ki naj bi bila pravična nemadžarskim narodnostim. Kako naj Khuen, tudi če bi hotel, uvede splošno in enako volilno pravico, če niti vladne stranke ne bo mogel v to pridobiti? Khuen je previden in se še ni izrekel, kako volilno reformo bo predlagal.

Spiro teh okoliščin je umljivo, da razsodni politiki nimajo dosti upanja, da bi Khuen izvršil svojo nalogo in ustvaril novo Ogrsko. V najboljšem slučaju bo ugodno rešil dualistične zadeve, ohranil torej temelj, na katerem sloni zdaj monarhija, dosti več pa ne bo storil. Volilna reforma, kakor je bila obljubljena v svoječasnem paktu med krono in koalicijo, je pri sedanjih volitvah samo vaba, ki naj volilce zapelje v vladni tabor. Poteptati se pač gibajo za splošno in enako volilno pravico ne bo več dalo, a steklo bo po Donavi še mnogo vode in divjali bodo po Ogrskem še veliki viharji, predno se bo uresničila.

Uradniško vprašanje na slov. štajerskem!

»Narodni Dnevnik« v Celju je prinesel v št. 100 dopis iz Ptujja, ki se bavi z uradnikom c. kr. pošte v Ptujju, z gosp. Krassnitzerjem.

Ta gospod je pred kratkim ssel vojaško suknjo in je postal iz vojaškega krojača — poštni uradnik. Prvo službo je moral dobiti v Ptujju, ker ima rodbinske zveze in ker je zagrižen Nemeč! Drugih vzrokov ni bilo za to namestitev vojaškega krojača v javnem uradu! kot c. kr. poštni uradnik ne more izpolnjevati niti glavnih pogojev za namestitev državnega uradnika, ker ne zna slovenskega jezika, katerega govori velika večina prebivalstva ptujškega okraja, ker si kot vojaški krojač niti toliko izobrazbe ni pridobil, da bi se znal v uradu, kateri ima največ s strankami opraviti, primerne obnašati.

Ali se c. kr. uradnik v Ptujju primerno obnaša, ako trdi nasproti Slovenem, kateremu naj postreže, da zna samo nemški (ich verstehe nur deutsch!), ali da je pošta v Ptujju nemški urad (hier ist ein deutsches Amt) tedaj urad samo za nemške stranke ali samo za nemške uradnike? Taka trditev je vendar višek predrznosti. Bivši vojaški krojač, ki je le po milosti rešen šivanke in komisa ter je brez potrebnih predpogojev zlezal v c. kr. urad, že hoče meriti pravice slovenskemu občinstvu in jeziku, uganja v uradu politiko. Ni sposoben za uradovanje; to hoče na-

domestiti s politikovanjem. Proti temu se mora najodločneje protestirati, ker mi Slovenci takih uradnikov v uradu ne maramo, ker ne plačujemo davkov za uradnike nevedneže in politike!

Poštni erar po bode tudi na holjem, ako poštni uradniki delajo, strankam sami postrežejo, točno in vljudno postrežejo, nego da politizirajo, delajo bedaste opazke in agenta za — trafike!

Ker se tu ne gre za slovenskega liberalca, ne bode škodilo, če bi vzeli tudi »Zvezarski« poslanci to stvar »na znanje!« Prosimo!

Izseljevanje Slovencev v Egipt.

I.

Zadrski »Narodni List« priobčuje v zadnjem času zanimive dopise iz Egipta o tamkajšnjih razmerah, kolikor se tičejo nas Jugoslovancev, predvsem pa Slovencev.

V zadnji številki tega lista čitamo članek pod naslovom: »Izseljevanje slovenskih žen v Egipt«, ki se nam zdi tako zanimiv in važen, da ga nam zdi umestno, ako ga prevedemo na slovenski jezik. Članek slove: »V enem izmed dopisov, natisnjenih v »Narodnem Listu« meseca januarja, smo naglašali, da prihaja sto in sto mladih žen in deklet z Goriškega v Egipt in da se jih stalno nahaja v Aleksandriji 800 do 1000, v Kairu nekaj manj — 400 do 500, a po ostalem Egiptu jih je raztresenih še okrog 300.

Pri tej priliki smo obečali čitateljem, da bomo pri drugi priložnosti poiskali vzroke ženskega izseljevanja iz nekaterih slovenskih pokrajin ter skušali dognati, zakaj se te ženske, ko pridejo semkaj, večinoma tako hitro pokvarijo in sramotno pogube.

Ker je ljubljanski uvaževani dnevnik »Slovenski Narod« spregovoril o tem velevažnem vprašanju, veže nas dolžnost, da tudi mi vestno in vsestransko pojasnimo to vprašanje.

Dopisnik »Slovenskega Naroda« ni, kakor sam priznava, stalno nastanjen v Egiptu, zato tudi ni dobro po-nčen o stvari, ki je mogel temeljito

pokazati, kje je izvor tega velikega zla in kako bi se dalo to veliko zlo iztebiti.

Hočemo torej izpopolniti te pomankljivosti v poročilu dr. Murna, priobčenem v »Slovenskem Narodu«, a dolžnost vseh slovenskih rodoljubov, brez razlike bodi, da razmišljajo o tem in se dogovore, kako bi se dalo v bodoče preprečiti žensko izseljevanje v Egipt.

To zahteva narodna čast vseh Slovencev.

Takoj in z vso resnostjo opozarjamo drage brate Slovence, da je prvi pogoj za dosego dobrega uspeha v akciji proti ženskemu izseljevanju ta, da se izloči vsako strankarstvo in vsaka politična strast, zakaj brez pomena je pri tem politično prepričanje tega ali onega, niti ne velja pri tem ugovor, da pripadajo kraji, iz katerih zlasti teče ta emigracija, pod vpliv te ali one politične skupine.

Koren zlega je izven politike in to naj uvažujejo oni, ki se zanimajo za to življenjsko vprašanje.

Prvi Slovenci, ki se je tu nastanil je bil neki urar, Fernus, iz ljubljanske okolice.

Prišel je v Aleksandrijo pred kakimi 45. do 50. leti. Kot pošten in delaven urarski vajenec je našel delo. — Ker se ni briga za nič drugega, kakor za svoj posel in svoj gospodarski napredek, si je kmalu ustvaril lepo eksistenco.

Ko se je po nekaj letih dokopal do neodvisnega položaja, se je vrnil v domovino in se tamkaj oženil.

Vrnivši se v Egipt, jela je njegova žena popisovati domov svojcem in rodbini, kako udobno se živi v Egiptu, kako mnogo se zasluži itd.

V oni dobi, za časa glasovitega kediva Izmaila, znanega prijatelja Evropejcev, je bil Egipt res prava obljubljena dežela: zgradile so se prve železnice in luke, vojna mornarica, ladjedelnice, kopali so se brezštevni prekopi za napeljevanje nilske vode po dotle še ne obdelanem ozemlju, organizirala se je na evropski način vojska in artilerija, rušila so se starovečna mesta Kair, Aleksandrija, Mansara itd., da napravijo prostor novodobnim zgradbam, širokim ulicam in bulvarom, prekopavali se je Sueški kanal, ta veličastni izum človeškega duha, jela se je sadii bombaževina, ki je postala neizcrp-

LISTEK.

Vojska na Prisojnci.

Spisal Ivan Cankar

I.

Lep kraj je Prisojnica, da malo takih v naši s tolikimi lepotami blagoslovljeni domovini. Ob solčnih holmih sloni, vsa bela, vesela, zmirom praznično oblečena. Kadar sem prišel tja, se mi je zdelo, da potrkujejo v farni cerkvi svetega Pavla ter odzvanjajo od obeh podružnic. Kakor je solčna in vesela Prisojnica sama, tako je solčno in veselo njeno življenje. Kaj ji mar politika, kaj pisarska znanost, kaj ves učeni in pohujšani svet! Tako živi škrjanec pod nebom, klas na polju, smreka v gozdu. Vsi smo mislili, da bodo ostala taka nebesa na vekovno, ali Bog tudi najbolj pravičnemu ne priznane s svojimi izkušnjavi. Zgodilo se je, da sta se hudo in za zmirom sprla okrajni sodnik Adamura in mogočni župan Barjanec. Ta zgodba je tako imenitna, da je treba natanko in skrbljivo popisati, kako se je vršila.

Na Prisojnci je petnajst krčem, vsaka lepša od druge. Najlepša pa je večerno pribežališče mogočnikov in velikašev. Do enajste ure sedé za veliko mizo kraj peč, rešetaju svet-

in njegovihomatije, nat. pa se vzdignejo ter odidejo drug za drugim z resnimi obrazi in šibkimi nogami. Tako je bilo od predavnih časov in prosimo Boga, da bi se povrnilo.

Na večer binkoštnega ponedeljka, tik pred enajsto uro, se je mogočni župan Barjanec naslonil ob peč ter je rekel:

»Čez deset, ali boljše rečeno čez devet dni bo Rešnje telo... Da bi le vreme bilo!«

»Kaže!« je rekel okrajni sodnik Adamura.

Župan je pogledal v strop in se je zamislil.

»Rad bi videl ljubljansko procesijo... Ali gre morda celo sam škof pod nebom?«

— »Gre; in z njim kanonikov brez števil!«

»Pa velikaši in imenitniki?«

— »Mnogotero njih; koj za nebom. Najprvi pride ves v zlatu cesarjev namestnik sam...«

»Cesarjev namestnik? Zakaj pa cesarjev namestnik najprvi?«

— »Ker je pač cesarjev namestnik. Ali naj pojde občinski pisar?«

— »Nisem rekel, da občinski pisar. Kdo je govoril o občinskih pisarjih? Vprašam te: kdo je poglavar dežele, prvi med velikaši? Morda cesarjev namestnik?«

— »Cesarjev namestnik!«

— »Res? Če bi jaz bil cesar, da rečem tako brez napuha, pa bi napravil našega šepavega Lukeja za svo-

jega namestnika: ali bi bil Lukež prvi med velikaši?«

— »Bil bi Lukež prvi med velikaši!«

Takemu odgovoru se je župan na vse grlo zasmel ter se je ozrl po omizju. Suh učitelj Manira in občinski mož Banderac sta se smejala z njim, sodni kancelist pa je mirno in resno, prav počasi in zlogoma ponavljal:

»Bil bi Lukež prvi med velikaši!«

Župan ga je ošvignil s hudim pogledom ter se je spomnil, da mu je kancelist še za ves prejšnji mesec kosilo in večerjo dolžan.

Sodnik je resnobno razkladal:

»Cesarjev namestnik ima vso cesarjevo čast in oblast, nič manj in nič drugače, nego cesar sam. Kadar izrečem sodbo v cesarjevem imenu, sem cesarjev namestnik, cesar sam govori iz svojih ust. Taka je tudi z mojim adjunktom, kakor je mlad in neumen, in taka bi bila s šepavim Lukežem, ki si ga prej po nepotrebnem klical. Kadar govorim v cesarjevem imenu, sem toliko kakor cesar, tudi če imam šepavo suknjo in čeztedenski ovrtnik...«

To modrovanje je kratkoma prekinil in ustavljen župan.

»Same prave in neupamotne besede! Bog se usmili nedolžnih ljudi, če so tvoje sodbe iz take pameti porojene, kakor ti je točnja!... Recimo torej, da si ti res cesarjev namestnik v naši občini, na Prisojnci,

ali bi si morda lastil čast in oblast nad menoj, nad županom, občine poglavarjem? Ali bi morda celo zahteval, da stopaš, kakor tisti ošabni ljubljanski namestnik, prvi za nebom, jaz pa da bi ti škric držal!«

Sodnik Adamura se pogledal ni župana, temveč je odgovoril čisto mirno in brez jeze:

»Ne boš mi držal škricov, kakor mi jih še nobeno leto nisi. Ali stopal boš za menoj in za mojim adjunktom, kakor je bilo od nekdaj in kakor se spodobi. Stopaj sam, ali s svojim pisarjem, ali s svojo dekle; s hrbotom te ne bom gledal!«

Župan je izbulil oči kakor nikoli, odpiral je usta, pa dolgo ni mogel izpregovoriti.

— »Burke uganjaš!«

— »Ne uganjam jih!«

— »Norec brijes!«

— »Ne brijem jih!«

Gledala sta si iz lica v lice; županu so bile oči zalite in rdeče, sodniku pa čisto mirne in jasne.

»Ali torej nisi pijan in si prav resno mislil, kar si govoril?«

— »Nisem pijan in prav resno sem mislil!«

Takrat je župan udaril s pestjo po mizi, da so odoškali kosarci.

»Če si resno mislil, kar si neresno rekel, si bahava, po šabo napihajmo živora, ki je v svoji pijanosti pomnila, kaj da je, pa bi rada bila, kar ni! Toliko ti rečem: rajši razbijem s pisarjem in birčim vso proce-

sijo in najprej tebe, preden se bo zgodilo po tvoji neumni besedi!«

Sodnik ni trenil z očesom.

»Jaz bom storil po svoje, kakor ukazujeja šega in red; ravnaj ti po svoje, kakor ti svetujeta ošabnost in trmoglavost!«

Tako je rekel in je vstal; prav počasi je premeril sobo do klobuka in palice, kak da bi se mu nikamor ne mudilo, čeprav je bilo že blizu polnoči. Z njim je vstal tudi sodni kancelist, učitelj pa se je vzdignil samo napol in ni vedel, kako bi napravil.

Ko je župan ugledal kancelista, se je še huje razljutil.

»Ti spletkar ti suha, zadolžena: foliko ti povem, da nikar več ne motovi! Krog moje hiše in krog mojih deklet! Lakot lačna bi se najprej našila in si gorko postlala, nato pa bi še prodajala svojo predpustno modrost!«

Z umerjenim korakom je stopil sodnik do vrat, pozdravil je molče in resnobno ter je šel; kancelist je šel za njim, ves majhen in poparjen.

S trdim glasom, kakor da bi žeblje sabljal, je prisegel župan to-le priiego:

»Kakor mi je Bog priča: recite mi lažnjivec, šleva in šalobarda, če ne pojdem prvi za nebom! In še nadalje mi recite mevša, strahopetec, in kurja čevca, če s tole svojo nogo ne odbrnem tega akianega škrica, kadar bi se predme silili!«

Tako se je pričela vojka na Prisojnci.

Iživ isvor velikanskega bogastva te države.

Vse te velike in epohalne gradnje so privabile v Egipt na tisoče in tisoče Evropejcev.

Vsa ta evropska invazija ni šla niti enega edinega Slovence razen starega Fernusa, ki smo ga že gori omenili.

Pred 10. ali 15. leti je bila morda samo desetorica Slovencev, ki so se naselili v Egiptu.

Vobče se Evropejci, kadar se seli, seli sam, ženo in otroke pa pušča doma. Tega običaja so se zlasti trgovci držali v prejšnjih časih.

Danes se v tem oziru vsled razvite civilizacije nekoliko popušča in mož se seli, ne sicer vselej, a vendar semtertja z ženo in v svojo rodbino. — Nasprotno pa se iz goriške in tržaške okolice izseljujejo samo ženske, dočim moški ostajajo doma; na vsem evropskem kopnem so to edini kraji, ki dajejo takšen kontingent prekmorski emigraciji.

Vsled opetovanega in zanosnega opisovanja ugodnega in ugodnega življenja v Egiptu, je Fernusova žena dosegla, da so semkaj došle dve — tri njene najboljše prijateljice. Bile so mlade in lepe, v njih dobra slovenska kri, brez sledu kake zlobe. Prišle so v Egipt z namenom, da si prisluzijo nekaj vinarjev in da se povrnejo v domovino poštene, kakor so prišle. Vstopile so v službo kot sobarice pri veliki gospodi in dobivale so neverjetno visoke mesečne plače, poleg tega pa še obilne vsakovrstne darove.

A te sobarice so pisale svojim prijateljicam, kakor Fernusova žena, in tako je prišlo v Egipt nadaljnjih 10—15 Slovencev itd., tako da je že pred 35. leti štela slovenska naselbina okrog 200 žensk, a niti enega moškega, razen starega Fernusa in njegovih sinov.

Vsled okolnosti, da so se Evropejci naseljevali večinoma brez svojih žen, a največ izmed njih jih je bilo sploh neozmoženih, je bilo veliko pomikanje na evropskih ženskah, zato se je mnogo Slovencev omožilo z Grki, Italijani, Bolgari, Francozi in Sirijci.

One, ki so bile že preje omožene ali ki se niso omožile v Egiptu, so se vračale v domovino, na njihovo mesto so prihajale druge in njihovo število je raslo od dne do dne. Tako je bilo še nekaj let potem, ko so kedva Izmaila strmoglavili s prestola.

Parlament.

Nesklepčen odsek.

Za včeraj je bila sklicana seja odseka za socialno zavarovanje, pa se ni mogla vršiti, ker je prišlo premalo članov. Prihodnja seja bo v sredo 14. t. m.

Laška pravna fakulteta.

Včeraj je prišla deputacija laških dijakov k dunajskemu vseučiliškemu rektorju dr. Swobodi in mu je naznanila, da bodo začeli laški dijak spet z agitacijo za laško univerzo, ker gre stvar v parlamentu prepočas naprej. Agitacija pa ne bo naperjena niti proti akademskemu oblastvom, niti proti dijaštvu nemške ali druge narodnosti. — Rektor je obljubil, da bo o stvari obvestil naučnega ministra.

Nemci in Čehi.

Čehi nameravajo v Liberecu postaviti privatno realko. Tozadevno so hoteli imeti v nedeljo tam shod, ki ga je za magistrat prepovedal. Nemci pravijo, da bodo privatno realko, če bo res ustanovljena pobijali s skrajnimi sredstvi. — Češki poslanci so se radi prepovedi onega shoda brzojavno pritožili pri min. predsedniku in pri namestniku.

Češki dijaški shod.

V Brnu se je vršil — kakor smo že poročali — 6., 7. in 8. t. m. češki dijaški shod, ki so se ga v obilnem številu udeležili tudi jugoslovanski akademiki. Zadnji dan — v nedeljo — je bila velika manifestacija za drugo češko univerzo, dalje za slovensko univerzo v Ljubljani in za rusinsko v Lvovu. Resolucije tudi zahtevajo, da se omogoči habilitiranje slovenskih docentov na češki univerzi v Pragi in da se prizna zagrebški univerzi reciprociteta.

Cesar v Bosno in Hercegovino.

Oficijelno poročajo, da se poda cesar koncem maja iz Budimpešte v Bosno, kjer ostane par dni. Spremljali ga bodo vsi skupni ministri in oba ministrska predsednika. Cesar namerava ostati tri dni v Sarajevu. Tam bo velika parada garnizije iz Sarajeva in okolice, cesar bo sprejel razne deputacije in bo tudi imel splošne avdienco. Iz Sarajeva se odpelje cesar v Mostar, kjer ostane en dan, in iz Mostara naravnost na Danaj.

»Poster Lloyd« piše k temu varševskemu potovanju: Če se je skoro osemdesetletni vladar oddaljil iz svojega ogrskega glavnega mesta podvzeti vojaški v glavnih mestih obeh anektiranih provinc, se je to zgodilo kot nov dokaz njegovega ču- ta za dolžnosti, ki ne očrta nobene želje, katere se pojavi v okviru avstro-ogrsko monarhije. Sestava cesarjevega spremlstva na tem potovanju kaže dodaj še nepojasnjeno državno-pravno stališče anektiranih provinc. Da napravijo to potovanje vsi skupni ministri, je dokaz, da je Bosna in Hercegovina zdaj še skupna posest, kjer imajo vsi merodajni činitelji v enaki meri vpliv.

Vstaja v Albaniji.

Poročila iz Albanije so precej redka. Zatrjevanja oficijelnih turških krogov, da je vstaje konec, se menda še ne bodo tako hitro uresničila. — Vojni minister je odpotoval v Albanijo, pravijo, da zato, da bo nadziral transport in operacije; govori se pa tudi, da hoče rešiti neke spore v častniškem zboru. Vojni minister je mnenja, da položaj v Albaniji ni vznemirljiv in da bo vstaje prav kmalu konec. — Nekatera poročila pravijo, da je vojaštvo zavze- lo prelaz Stimlija in zasedlo cesto v Prizren. — Na višinah pri Črnaljevu je bil med vojaštvom in uporniki boj, o njegovem izidu pa še ni ničesar znanega.

K izletu ljubljanske „N. D. O.“ v Trst.

Iz Trsta, 9. maja.

Dodatno k poročilu o izletu »Narodne delavske organizacije« v Trst, nam bi bilo še pripomniti, da je ljubljanskim izletnikom, ki so si v gru- čah ogledovali tržaško mesto in nje zanimivosti, tudi italijansko ljudstvo izkazovalo spoštovanje, kakor to gre gostom.

Edino le pred znano irredentistično kavarno »volte Chiozza« so napadli irredentistični pobalini nekega 15letnega dečka - vajenca, ki je ne- koliko zaostal za svojimi tovariši. — Fanatični pobalini so mu odtrgali znak s prs in ga nekoliko osuvali.

Ta nesramni čin je pa današnji »Piccolo« in še celo irredentistični »Indipendente« zelo strogo obsodil, češ, da je tako početje nevedno kul- turnega naroda, ali radi par neolika- nih pobalinov, da se ne sme obsojati italijanskega tržaškega prebival- stva.

Seveda sta morala oba italijan- ska lista zabeležiti tudi laž, namreč, da je prišlo iz Ljubljane sto izletni- kov, medtem, ko jih je prišlo preko petsto in da jih je na kolodvoru sprejelo kakih 200 Slovencev, med- tem ko je bilo v velikanskem sprevo- du od kolodvora do »Narodnega do- ma« najmanj 3 do 4000 ljudi.

O predstavi »Divji lovec«, ka- tero je izvajala vajeniška skupina ljubljanske N. D. O., so tržaški Slo- venci polni hvale.

Za popoldansko ljudsko veselico je bil izbran jako neprikladen pro- stor pri Sv. Mariji Magdaleni Zgor- nji. Na lice mesta je prišlo na tisoče ljudi, ali moralo je vse zopet oditi, ker ni bilo prostora. Popoldne je tu- di pihal neprijeten veter, a zvečer je deževalo.

Točno ob dveh popoldne so se Ljubljancje odpeljali s posebnim vlakom. Vključ pozni uri se je zbra- lo na peronu južnega kolodvora ve- liko tržaških Slovencev, ki so se naj- prisrčneje poslovili od ljubljanskih gostov. Ko se je pričel vlak pomika- ti zo zaorili od vseh strani urnebesni živio - klici in vse je mahalo z robei v pozdrav. Tržačani so peli »Hej Slo- vanci«, da je gromovito odmevalo po širnem kolodvoru.

Italijanski listi se jako pohval- no izražajo o ljubljanskih Slovencih, češ, da je bilo njih obnašanje povsem korektno. Pač pa vsled veličastnega sprejema predbacivajo tržaškim Slo- vencem, da so priredili politično-de- monstrativno provokacijo. No, poča- si se bodo naši sosede privadili tudi temu. Tudi v tem pogledu se stvari počasi, ali s sigurnostjo razvijajo.

Končno moramo pripomniti, da pri vsej slovenski masi, ki je polnila včeraj tržaške ulice, ni imela polici- ja skozi ves čas niti najmanjšega po- voda, da bi kje posegla vmes. Naše ljudstvo je tudi ob tej priliki poka- zalo, da je kulturen in trezen ele- ment, da si zna samo delati — red. — Na ulicah je bilo videti samo toli- ko policije, kakor navadno dni, med- tem ko izidejo ob času prihoda kakih regnikolov v Trst, cele stotnje poli- cije na ulice in trge.

Dnevne vesti.

+ Stomatika. Iz štajerske nam piše ugleden rodoljub, Čas je

to bil, da je val raznih stomati- kuma s slovenskim imenom. Kleri- kalno učiteljstvo je pač vedelo, zakaj si je bil bil Slomšek na vzor. Slom- šek je bil v vsem svojem mišljanju in delovanju predhodnik takih politi- kov, kakršni gospodarijo v klerikal- ni stranki. Narodna je bil le toliko, kolikor sta dovolila Dunaj in Rim. Imel je vedno dve žilezi v oga-ju. Njegov vpliv na ljudstvo je bil mo- goč le v takratni reakcionarni dobi. Ako pa bi bil mogel takrat le naj- manjši napredek in zgolj na- rodni pojav, vladniti bi se bil Slomšek s hujšim terorizmom, ka- kor ga razvijajo danes Terseglavci. Naj »Slovenec« rolni in proglaš- ja Slomška za narodnega svetnika in najidealnejšega prvobornika, res- nica ostane, da je bil edino Slomšek kriv, da Slovenci na Štajerskem in Koroskem nimajo pravih narodnih slovenskih šol, Edino Slomšek je bil oče nesrečnih in pogubnih utrkv- stičnih šol. Slomšku je naučeno mi- nistrstvo poverilo sestavo šolskih knjig in določitev učnega jezika. Slomšek se je izrekel za dvojezi- jat ter tudi sestavil taka berila, ki jih je ministrstvo odobrilo na večno pogo- bo štajerskih in koroskih Slovencev. To je zgodovinsko dejstvo, ki se ne da utajiti. In vsi, ki uganjajo mali- kovanje z njegovim imenom, so eno- stranski, mladni Slovenci. — In še na nekaj se spominjam. Že davno se je govorilo, da je pok. Slomšek zapisal v spominsko knjigo, sedaj nemške Sobote na Štajerskem besede, ki ka- žejo pravo narodnost tega oboževa- nca. Soboški duhovniki so nepoklica- nim prikrivali to Slomškovo pisa- vo. Šele ko je izšla Begova knjiga »Slov. nemška meja na Štajerskem« čital sem v njej tiste Slomškove dunajsko-rimske nazore. Slomšek je namreč zapisal v omenjeno spomin- sko knjigo 7. avgusta 1860: Anton Martin Slomšek, Fürstbischhof von Lavant zu Marburg. Auf der bi- schöflichen Visitation. — Došel sem tretjokrat v prijazno Soboto, našel stari kraj, pa ne starih znancev in prijateljev, tudi jezik v tih planinah umira. Ako pa tudi slovensčina umerje, naj živi naša sveta vera rimsko katoliška, kajti v nebesih ne bomo govorili ne po Slovensko, ne po nemško, ampak po angeljsko. — Značilno je tudi, kaj je pristavil pi- satelj omenjene knjige: »Reče pa se lahko, da se je Sobota pod lavantins- ko škofijo mnogo hitreje ponemče- vala kakor pod graško. In to bi bil narodni škof Slomšek lahko prepre- čil, ako bi bil v Soboto pošiljal za na- rodno delo navdušene duhovnike, ne pa le take, ki so delali edino za an- geljski jezik (v cerkev pa uvajali nemščino s škofovim odobrenjem. Op. pisca). — Tu imate verno sliko o »prvem narodnem bojevniku«!

+ »Slovenec« že zmerja. Poja- snili smo že vprašanje o klerikalni gimnaziji, ki jo hoče stranka dr. Gre- gorčiča ustanoviti v Gorici. Da bo zavod strogo klerikalna, zato so dr. Gregorčič in tovariši poskrbeli s tem, da niso v kuratoriji sprejeli no- benega naprednjaka. A ker je nato »Soča« izdala parolo: za klerikalno gimnazijo nobenega vinarja, zmerja »Slovenec« goriške naprednjake, da se kar kadi. Goriški klerikaleci bi se- veda imeli najraje tako gimnazijo, kakor jo ima ljubljanski škof v Št. Vidu, a ker si je sami ne upajo vzdr- ževati, bi jo radi dobili po ovinkih in naprednjaki naj bi zanjo plačevali. Ideja je izvrstna, a naprednjaki niso tako kratkovidni, da bi sedli na take limanice. Slovenci na Goriškem imajo pravico zahtevati državno gimnazijo s slovenskim učnim jezi- kom in bi jo tudi bili že davno do- segli, da ne nasprotujejo zavzniki goriških klerikalcev. Naj se dr. Gre- gorčič le loči od teh zavaznikov, pa bo videl, kako hitro se bo vse na bo- lje obrnilo. A klerikalcem sploh ni za državno gimnazijo, imeti hočejo klerikalno gimnazijo po izgledu ško- fovih zavodov v Št. Vidu, a to bodo morali se sami plačevati, če jo bodo hoteli imeti.

+ Cesar obišče Bosno in Herce- govino. Oficijelno razglasa vlada, da bo cesar koncem meseca maja iz Bu- dimpešte odpotoval v Bosno in da se bo v Sarajevu mudil tri dni, v Mo- staru pa en dan. Cesarja bodo spre- mljali vsi trije skupni ministri in oba ministrska predsednika.

+ Naslov profesorja je podel- jen učiteljska na obrtno - strokovni šoli v Ljubljani Henrik Podkraj- ku in Otonu Grebenzu.

— Trgovski založbeni se prito- žujejo, da se v večini prodajalen ne razvajo po določbah novega zakona za trgovske sotrudnike. Ta zakon na primer določa, da morajo biti trgo- vine popoldne poldrugo uro zaprte, dočim dovoljujejo s malimi izjemami naše trdnice samo eno uro popold- nanskega počitka svojim nastavljen- cam. Apelujejo na slovensko javnost, gre- mlja trgoceve, naj to stvar spravi v red, saj so trgovski nastavljen- ci menda tudi ljudje, ki potrebujejo primernega odpočitka na same ob- deljeh in praznikih, marveč tudi pa

trgopolnem delu ob delavnih dne- vih.

— Zadruga gostilničarjev, ka- varnarjev in ljubljani je v odbo- rovi siji dne 26. aprila sklenila tudi v letošnji jeseni prirediti gostilni- čarsko kuharsko in servirni učni te- čaj. Prireditve teh kurzov hoče vzdr- ževati dotlej, da se osnuje stalna go- stilničarska šola v Ljubljani. Prire- ditev enakih tečajev po deželi pa se prepusti doletni zvezi gostilničarskih zadrug. V tozadevni odsek ljubljans- ke gostilničarske zadruge, kateri ima nalog pričeti z pripravljalnimi deli in voditi celo akcijo, so izvolji- ni gg. Kenda, Krapež, Kržišnik, Sey- del in Tonejec.

Nemikutarstvo v Toplicah. Ko- pališče v Toplicah na Dolenjskem posejajo po pretežni večini samo Slovenci. Človek bi torej mislil, da bo uprava vsaj v toliko respektirala slovenski jezik, da bo na dopise slo- venskih gostov odgovarjala sloven- sko. Temu pa ni tako. Ako pišeš ko- pališkemu oskrbnikstvu slovensko, ti pač odgovore, toda doledno nem- ško. Kaj ko bi slovenski gostje iz te- ga jeli izvajati konsekvence ter jeli izostajati iz dolenjskih Toplic? Po- tem bo pač oskrbnikstvo lahko kmalu zaprlo kopalnice. Če je to oskrbni- štvu prav, mora biti prav tudi nam.

Opehariti je hotel za aro. Tvrd- ka Slavka Miloševića nekje na Hr- vatskem izdaja reklamne liste, ki so na prvi pogled podobni inozemskim bankovcem in imajo v zgornjih dveh vogalih številko 100. Tak reklamni list je dobil nekje Janez Mihelič od Semeča. Ko je dne 19. m. m. kupil na sejmu v Novem mestu od Janeza Bambiča iz Mirnopske okolice jun- ca za 250 K, mu je dal za aro ta re- klamni list z besedami: »Na, tu imaš 100 K are«. Oko postave pa je to videlo in preprečilo, da ni bil Bambič oškodovan.

Otvoritev Kadišnikove kočice na Golici se bo vršila v nedeljo, dne 22. t. m. 1910. Za gorka, mrzla jedila, pijačo in dobro postrežbo bo poskrb- ljeno.

Razpis kolodvorske restavracije na Jesenicah. V postaji Jesenice se na novo odda s 1. julijem 1910 kol- odvorska restavracija. Prosilci mora- jo vložiti svoje pravilno opremljene prošnje najkasneje do 26. maja 1910 do 11. ure dopoldne pri glavni pisar- ni c. kr. ravateljstva državnih že- leznice v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 9. Natančneje se izve iz tozadev- nega razglasa v »Laibacher Zeitung« in po informaciji pri c. kr. ravatelj- stvu drž. žel. (odd. II.) v Trstu ali pri c. kr. železniškem obratnem uradu v Jesenicah.

»Segularijske šmarnice« je opravil Ploju v čast »hrvaški« žup- nik, pri katerih pa ni smel ministri- rati Repa. Tako piše »Straža«, list, kateremu se gotovo ne sme odrekati njegovega pristnega katoličanstva. Dasi bo kmalu preteklo že pol mese- ca, odkar se je vročila državnemu poslancu dr. Ploju diploma častnega občanstva Ptujске gore, vendar se slovenski klerikalni listi še vedno za- letavajo v takratno svečanost. V kle- rikalno blato vlačijo celo šmarnice, s katerimi se prav posebno časti Ma- rijo, »mater Slovencev«. »Segularij- ske šmarnice«, kako lepo se to čita v katoliškem listu. In te »segularij- ske šmarnice« je opravil »hrvaški« župnik. Kako ljubeznivi so katoliški sobratje napram »hrvaškemu« so- bratu. Da pa nemškutar Repa ni mi- nistriral pri tistih »segularijskih šmarnicah«, je vzrok to, da ga je debelo prijateljstvo s slovenskimi klerikalci spravilo v občinsko luk- njo, kamor spadajo tudi tisti »kato- ličani«, ki pisarijo o »segularijskih šmarnicah«.

Velika nesreča na železnici. Včeraj dopoldne je zadel iz Zagreba prihajajoči vlak v Zakutu pri Bre- žicah v voz, na katerem so bile štiri osebe. Konji in voznik so srečno utekli smrti, dva moška in eno žen- sko je pa zagrabil stroj, da so bili takoj mrtvi. Mrlici so bili grozno razmesarjeni, posamezni udi so le- žali po progi, na ceati in po nasipu. Ne- sreča se je zgodila na mestu, kjer križa cesta na Bizeljsko železnično progo. Nesrečo je povzročil čuvaj, ki je pustil zavtori ob prihodu vlaka odprti. Ubiti so mož in žena, poroče- na šele 14 dni ter ženin brat. Vsi tri- je so doma na Bizeljskem.

Posvečeni nedelje in praznike. Tako se glasi božja zapoved, ki pa za klerikalce ne velja. V nedeljo so v Radečah pri Zidanem mostu cel dan vozili kamenje za stavbo nove cerkve. Vozniki in delavci so bili pi- njeni ter so na teško obloženih vozeh sedeč podili ubogo žival. Seveda so bili to konji in voli revnih kmetov, dočim močnih župnikovih konj ni bilo nikjer opaziti. So pač stali ali ležali pri polnih jastih, astradano kmetovo živino je pa morale cel dan garati — za čast božjo.

Mariborska podružnica Zveze jugoslovanskih študentov je ime- la dne 3. t. m. v mariborskem Narod- nem domu ustanoviti občni zbor. Za predsednika podružnice je bil izvo- ljen g. Kojan, za podpredsednika g.

Cerinšek. Odborniki so: Amaliotti Peter star. Amaliotti Peter ml., Re- bol, Kramaršič, Spindler in Zabkar; namestnika: Jaklin, Neubert; pre- gledovalca računov: Skvarča Ivan in Pušnik. — Zborovanja eta se ude- ležila tudi gg. Hochmüller iz Trsta in poštar Bahovec, ki sta imela nav- dušene govore.

Veliki požar je divjal v soboto zjutraj v tovarni za usnje na Bregu pri Ptuj. Tovarnar Josip Piruh ima velikansko škodo. Pogorelo je vse razen zidu.

Prodaja konj. Upravna komisi- ja c. in kr. trenske divizije št. 3 v Gradcu naznanja trgovski in obrtni- ški zbornici v Ljubljani, da se bo v četrtek, dne 12. maja t. l. ob 9. uri dopoldne vršila v Gradcu na mest- nem konjskem sejnišču (klavnica) prodaja 4 eraričnih konj.

Za peka in gostilničarja je zelo ugoden nakup take hiše v večjem kraju v Kanalski dolini na Koros- kem. Plačati je takoj le 2000 K. Več pove potovalni učitelj Ante Beg v Ljubljani.

Nova Ciril-Metodova podružnica na Primorskem. Dne 5. t. m. se je ustanovila na Opčinah pri Trstu no- va podružnica. Udeležba sicer ni bi- la velika, ker se je prepozno razgla- silo, a zanimanje za podružnico je splošno ter šteje že sedaj nad 60 čla- nov, a denarja ima nabranega nad 300 K, največ se je dobilo s Ciril- Metodovim šotorom ob priliki vese- lice N. D. O. iz Trsta. Na shodu je na kratko izpregovoril potovalni učitel- jek Ante Beg, naker se je izvolil sledeči odbor: predsednik učitelj g. Jos. Sosi (ki ima glavno zaslug), podpredsednika ga. Olga Sosičeva, tajnik g. Krist. Malalan, tajnica gđ. Zorka Draščekova, blagajnik g. K. Malalan, blagajničarka gđ. Pepka Logarjeva, odborniki: gg. Andr. Sosič, Anton Verč, Fr. Sosič, Iv. So- sič, gđ. Katinka Sosičeva in Josi- pina Skrlavajeva. Predsednika rač- unov sta gg. Jak. Horvatin in Fer- dinand Ferljak. Potemtakem je tr- žaška okolica vzorno organizovana za Cirilmetodarstvo. Tudi v Barkov- ljah se kmalu ustanovi nova po- družnica.

Predavanje o Postojnski jami na Dunaju. Jamoslovce in jamski tajnik G. Andr. Perko je predaval na Du- naju od 22. do 30. aprila t. l. o tem svetovnem čudežu v društvu »Nat- turfreunde«, v c. kr. eksportni aka- demiji, c. kr. avstrijskem trgovskem muzeju, v stenografičnem društvu »Skiptikom« in v zavodu za umetno fotografijo. Med predavanjem je bi- lo videti 150 skiptičnih slik najlep- ših jamskih delov po najnovejših fo- tografijah. Nad 4000 oseb je obiska- lo predavanja, katera se bodo vršila c. priiliki tudi v drugih državah.

Slovensko akademsko društvo »Arija« v Pragi je obhajalo včeraj svojo petletnico. Dne 8. maja 1905 je bil namreč njen ustanovni občni zbor v Pragi »U Choděru«. »Adrijas« je torej — če izvenzemo nekatera strokovna akademična društva — najmlajše slovensko akademsko društvo. Vendar je danes že največje po številu članov, ki jih je okoli 90, in pa najdelavnejše, kar je še več vredno. Svojo petletnico je »Adrijas« prav primerno praznovala dne 5. maja z Masarykovim večerom.

Otvoritev gostilne. V nedeljo je otvoril g. J. Bole na vogalu Sv. Pe- tra nasipu nasproti šentpeterskemu mostu novo gostilno.

Zabavna vožnja v severno Dal- macijo se vrši v času od 25. do 29. t. m. Pojasnila in prijave sprejema po- tovalna pisarna Ed. Šmarda. Več v inseratu.

Nočna idila. Predvčerajšnjem po- polnoči je stražnik začel na Bregu igranje na tamborice in glasno petje. Ko je šel na lice mesta »koncert« prepovedat, je naletel na tak odpor, da ni preostajalo drugega, kakor po- nočnjake predstaviti k uradu, kjer so jih legitimovali nato pa izpustili.

Ime je zame, ne zate se je včeraj v Knafljovi ulici zadržal nek klapce- nad policijskim stražnikom, ki ga poprašal po imenu, ker je prehude tepel konje. Ker je hlapec svojo hrabrost kazal še vedno dalje in ne- usmiljeno bičal ubogo žival, ga je varnostni organ odvedel v zapor.

Ubegli prisiljeni. Te dni so od- dela pobegnili prisiljeni Ivan Buch- mayer, rojen 1889 v Št. Petru pri Lincu, pristojen pa v Hinzenbach, okraj Efferring, Ivan Jereb, rojen 1867. leta v Besnici ter v Trebeljevo pristojen in Florjan Kacin, rojen 1858 v Mardu ter v Cerklno pri Tol- minu pristojen.

Ukradena je bila v nedeljo go- stilničarju g. Rudolfu Škulju v Flor- janski ulici 30 K vredna rjava in ze- lenkasto karirasta še nova pelerina. Pred nekaj časom so mu izgubile tu- di 4 gramofonske plošče. Pred nakup- pom se svari.

Tatvina v vlaku. Dne 8. t. m. je bila v vlaku med Št. Petrom in Rake- rom opokarskemu mojstru Petru Di- stantu in šopa ukradena hata, v kateri je imel 30 K in 30 dr denarja. Tat je neznan.

Odprti so danes ob 8. dopoldne v Gruberjevem prekopu smetavnice, ker je ljubljanska cesta tako naravnata, da se je bati povodnji.

Dva blazna brez nog. Včeraj so na Studenc pripeljali Ivana Jurana iz Črnomlja, nekoga drugega duševno bolnega nesrečnega so pripeljali v blaznico pa iz Gorenjskega. Zanimivo je, da je vsak imel le po eno nogo.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 52 Macedoncev, 38 Slovencev, 10 Ogron in 100 Hrvatov, nazaj je prišlo pa do 100 Slovencev in Hrvatov. V Hrb je šlo 70, v Buchs 39, v Inomest 61, v Nemčijo pa 50 Hrvatov.

Izgubila je ga Riza Hönigova usnjato ročno torbico. — Gdč. Berta M. je izgubila, odnosno v vozu pozabila 24 K vreden paleto.

Uradne vesti. Dne 1. junija bo pri okrajni sodnji v Trzin drazba zemljišča vl. št. 104 kat. obš. Kovor. Zemljišče je cenjeno 1800 K. Najmanjši ponudnik znaša 1200 K.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 3 knjigovodje, 3 kontoristi, 2 korespondenti, 2 poslovodja, 2 pomočnika mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika specerijske stroke, 2 pomočnika galanterijske stroke, 3 potniki, 2 blagajničarke, 5 prodajalk, 5 učencev in 2 učenci. Službe išče: 2 knjigovodja, 4 kontoristi, 2 poslovodja, 2 potnika, 23 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki železninske stroke, 8 pomočnikov manufakturne stroke, 13 pomočnikov specerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 5 kontoristinj, 6 blagajničark, 6 prodajalk, 4 učenj in 2 učenci. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Slovenski jug.

— Hrvatski sabor. Včerajšnje seje se je že udeležil novoizvoljeni brodski poslanec dr. Hinković. Poslanci hrvatske - srbske koalicije in galerije so ga pozdravili z viharim ploskanjem, dame z galerije pa so nanj sipale cvetje.

Pred prehodom na dnevni red je poslanec Supilo predlagal, naj sabor izrazi angeloškemu parlamentu sožalje radi smrti kralja Edvarda. Zbornica je ta predlog soglasno sprejela. Predsednik dr. Mandić je naznanil, da se je odsek za volilno reformo konstituiral tako - le: dr. Badaj, predsednik; Babić-Gjalski, podpredsednik; dr. Lukinić in dr. Peleš, referenti. Nato je zapisnikar, Krajnović poročal o sklepu imunitetnega odseka, s katerim se izročajo sodišču radi prestopkov žaljenja na časti tiste poslance: Badinovac v 13 slučajih, Banjanin v 10, Bedeković 1, Budisavljević 5, Cerovale 1, dr. Elegović, dr. Jos. Frank 2, dr. Horvat 4, Krajnović 2, Kržepelka 1, Kutuzović 1, dr. Lorković 13, Lovrečević 2, dr. Lukinić 2, dr. Magdić na lastno prošnjo v vseh slučajih, dr. Mažuranić 1, Novak 3, dr. Novosel 1, dr. Ogričević 1, Pavlović 1, Peršić 10, dr. Pinterović 1, dr. Popović 2, St. Radčić 7, Riester 1, dr. Starčević v vseh slučajih, Tuškan 1, dr. Vinković 1 in Zatluka v 17 slučajih.

Poročevalec Banjanin je naglasal, da je odsek razdelil delikte v politične in privatne.

Radi političnih deliktov je odsek sklenil, da se nikogar ne izroči sodišču, dočim se ima radi privatnih deliktov izročiti vsakega poslanca brez razlike. Odsek je to sklenil, da bi se ne moglo reči, da je sabor zatočišče ljudi, ki lahko žalijo vsakogar, ne da bi se jim bilo bati, da bi se jih poklicalo na odgovornost. Stjepan Radić je zastopal mnenje, da bi odsek ne smel poslancev izročiti niti radi privatnih deliktov. Sabor je soglasno sprejel referentov predlog, na kar se je seja zaključila.

— Hrvati na svetovni razstavi v Rimu. V jutrišnji seji hrvatskega sabora bo poslanec Supilo interpeliral vladno radi udeležbe Hrvatske na svetovni umetniški razstavi v Rimu. Ta razstava se vrši l. 1911. Udeležiti se je ima tudi Hrvatska, toda v madžarskem oddelku. Supilo bo vladno pozval, naj Hrvatski prekrbi poseben oddelek, kakor to odgovarja narodnemu in državopravnemu položaju hrvatske kraljevine. Utemeljuje svoje interpelacijo bo Supilo naglasal, da na primer državno pravno stališče Hrvatske ni prišlo do izraza na zadnji svetovni razstavi v Parizu, ker so bili hrvatski razstavljalci nameščeni v madžarskem paviljonu in so vsled tega izgubili v madžarskem morju.

— Vsesokolek zlet v Sofiji se vrši, kakor se je končalo določilo, 10. in 12. julija. Za ta zlet se vrše v Sofiji, kakor poročajo bolgarski listi, velike priprave. Slovanških Sokolov se je prijavilo že veliko števi-

lo, včasih mnogi pa s Čehov in iz Rusije. Sofijska »Večerna Pošta« javlja, da se je prijavilo več sokolskih društev celo iz Sibirije in Kavkaza.

— Shod bolgarskih inženirjev in arhitektov se je vršil te dni v Sofiji. Na dnevnem redu zborovanja so bile med drugim tudi te-le rasprave: Organizacija vodnih del v Bolgariji, kako je treba graditi ceste in kako se naj regulirajo bolgarska mesta. Shod je zaključil banket v »Slavjanski Besedici«.

Po slovenskem svetu.

— Češko - poljske zbliznanje. To dni se vrše v Pragi predavanja o Poljakih, in sicer 9. in 10. t. m. »Matejku in poljski umetnosti« (Szukiewicz, ravnatelj krakovskega muzeja, poljski pisatelj), 11. in 12. t. m. pa »o Chopinu in razvoju poljske glasbe« (Opieński, komponist). Za ta predavanja je v Pragi prav veliko zanimanje.

— Poljaki proti nemstvu v Galiciji. V lvovski rotovski dvorani se je vršil zadnjič na inicijativno poljske nar. lige shod, ki je sprejel resolucijo, naj se spremene vsa nemška kraljevna imena v Galiciji v poljska in naj se iztisne nemstvo iz državnih železnic, pošt in telegrafov v Galiciji.

— Zanimiva konfiskacija. Pruska policija je v Inovraciavi na Poznanjskem zaplenila reprodukcije Matejkove slike »Bitva pri Grunwaldu«. Reprodukcijsko je založilo Društvo prijateljev umetnosti v Varšavi. Prejšnjih reprodukcij policija ni konfiscirala.

Kralj Edvard VII. †.

Kralj leži še na svoji postelji. Obliče kaže miren izraz. Dne 17. t. m. ga prepeljejo v Westminsterhall, kjer bo javno ležal na mrtvaškem odru. Odtod ga prepeljejo v Windsor, kjer bo dne 20. maja pogreb. — Dunajski ministrski svet je sklenil, da gre k pogrebu zunanji minister. Pogreba se udeležijo morda tudi delegacija parlamenta. Prestolonaslednik odpotuje v London dne 18. maja; spremljala ga bo soproga, vojvodinja Hohenberg.

Novi angleški kralj.

Proklamacija novega kralja se je vršila včeraj v starodavni St. James palači. Glasnik je prebral proklamacijo, nato so zadonele fanfare in zagrmeli topovi novemu kralju v pozdrav. — Kralj je podpisal proklamacijo že v soboto, nato pa je imel nagovor, v katerem je obljubil, da bo vladal konstitucionalno v smislu pokojnega kralja.

O novem kralju, Jurju V., pravi, da ne ljubi ceremonij in da se reprezentacijskim dolžnostim najraje izogiblje. Prav dobro, pravijo, karakterizira pokojnega in sedanjega kralja to, kaj sta kadila; pokojni kralj je najraje kadił fino havano, sedanji kralj pa ima najraje navadno mornarsko pipico.

Razne stvari.

* Sneg. Včeraj je na Tirolskem cel dan snežilo. Po celi deželi je padlo precej snega. Škoda je v nekaterih krajih velika.

* Stavka natakarkjev. V Budimpeštanskih hotelih, rastavracijah in gostilnah stavkajo natakarkji. Večina gostilen je zaprtih. V ostalih je postrežba zelo netočna.

* »Oficirska nevesta«. Dne 18. t. m. se prične na Dunaju obravnava proti zloglasni oficirski nevesti Ani Tkaletz, ki je obdolžena, da je opeharila deset oficirjev za znatne svote. V preiskavi je tudi trdila, da je ona preskrbela Hofrichterju ciankali, kar se je pa izkazalo za golo izmišljotino.

* Proti terminski kupitji. V nedeljo se je ustanovila v Pragi zveza češkoslovanskih mlinarjev. Zborovanja so se udeležili tudi nemški mlinarji iz Češke in Moravske. Zborovalci so se soglasno izrekli proti terminski kupitji na budimpeštanski borzi in proti dolgotrajnim zaključnim kupitjem z moko. Sprejela se je resolucija, v kateri se zahteva, da se postavno določi, da velja dobavna doba za vse mlinske produkte samo trimesečni rok.

* Prvo židovsko mestno zastopstvo. Te dni so se v Jeruzalemu vršile dopolnilne volitve v mestni svet. V Jeruzalemu zamore biti izvoljen mestnim svetovalec vsak turški podanik, ki je dovršil dvajseto leto, ki poseduje zemljišča in plačuje najmanj 20 piastrov davka. Skupno je 1100 volilcev. Izvoljena sta bila dva mohamedanca, trije židje in šele na šestem mestu je bil izvoljen kristjan. Židje se veselo nad to zmago in se nadejajo, da dobe večino na prihodnjih volitvah, ko se bo volilo drugo polovico.

* Boji irskih dijakov za narodne pravice. Irski študenti vadihuje

pod različnim »Amfiteater«. Od današnja so vsaj tri meste, ki so se s množicami lastnimi števili potegovali na stare pravice. Toda angleška vlada ni hotela aližati glasov vpijočega, šle je preko človeških pravic. Zato je končno tudi dijakovi dvignilo svojo glavo. Separatistične ideje in prisiljevanje Ircev, vpeljati irščino v vse šole in izobraževaliških kot obvezni predmet, je pred kratkim povzročilo dijaške poboje na dublinskem vsehčilišču o priliki, ko so se imele razdeliti doktorske diplome. Ko so se zbrali v slavnostni dvorani profesor-ski kolegij, doktorski kandidati in povabljeni občinstvo, so na galerijah razobesili zastavo z napisom: »Irski kraljeva univerza naj v miru počiva!« Med otvoritvenim govorom vicepresidenta so zagnali vrišč in razobesili novo zastavo, na kateri je bila izražena njih želja: »Irščina bodi obligatorična!« Ker se demonstracija ni podela, je jelo občinstvo zapuščati slavnostno dvorano. Prava panika je nastala, ko so si dijaki osvojili vodne čevi. V nekoliko trenutkih je bila dvorana izpraznjena, a v njej je vihrala zastava: »Irščina bodi obligatorična!«

* Najdražji poljub. Znani so poljubi, ki so bili plačani tako sijajno, da je bila dama, ki je prejela tako »dragocen« poljub, preskrbljena za vse življenje. Tako so veljali razni »slavni« poljubi 10.000 do 100.000 frankov. Neki marzijski knez Fulko je dal za en poljub neki gospodični vse svoje ogromno posestvo, ki se je razprostiralo čez več provinc. Neki španski grande je dal gledališki igralci za poljub pol milijona mark. Vendar poljub, ki ga je dal te dni newyorški industrijec Barsay milijonarjevi hčeri Brookland presega v ceni pač vse dosedanje poljube. Pri neki slavnosti se je Barsay smrtno zaljubil v lepo gospodično Brooklandovo. Prosil jo je, naj mu poplača njegovo vročo ljubezen s poljubom. Za poljub ji nakaze ček za milijon dolarjev. Gostje so sprva smatrali stvar za šalo, toda Barsay je popolnoma mirno napisal ček za milijon dolarjev ter ga izročil svoji oboževanki. Čez nekaj tednov pa sta se zaljubljenca poročila. In tako je ostal milijon v domači družini.

* Lep parček. Jakob Schneider iz Beckershausena ob Reni je bil še lansko leto katoliški duhovnik v Braziliji. V Rio de Janeiro je pa umrl lani neki Schneiderjev sorodnik, ki je zapustil precej veliko premoženje. Dotično zapuščino bi moral duhovnik Schneider deliti s svojimi sorodniki v Koblenen. Častiti sorodnik v duhovski obleki je pa znal celo stvar tako zasukati, da njegovi sorodniki v Koblenen niso ničesar dobili. Oškodovani so bili za 30.000 mark. Proti sleparskemu duhovniku so sorodniki napravili ovadbo. Iskali so Schneiderja po Braziliji pa ga niso mogli več dobiti; odkuril jo je bil še o pravem času na Dunaj. Vrgel je proč blagoslovljeno duhovsko obleko, ter se kot navaden civilist nastanil v nekem hotelu z mlado žensko, ki jo je vpisal v hotelsko knjigo kot svojo soprogo. Napravil je bil že kupno pogodbo za neko vilo zunaj Dunaja. Dne 23. aprila so se zgledili v njegovem stanovanju v hotelu dunajski detektivi. Toda gospoda celibatorja niso več dobili v gnezdu, pač pa so zaprli njegovo družico. Ker je pa menda že v zadnjem mesecu nosečnosti, so jo oddali v inkvizicijsko bolnišnico deželnega sodišča. Dne 30. aprila so v Koblenen zaprli tudi gospoda duhovnika, bodočega srečnega očeta.

* Moderna Kitajska. Kitajska vlada po širnem cesarstvu razglašala, da je vsakovrstno suženjstvo odpravljeno. Služkinje, ki so bile doslej sužnje, se morajo odslej jemati v službo po pogodbi, kakor je to običajno v evropskih državah. Ako si hoče Kitajec vzeti še drugo ženo, je ne sme kupiti, kakor se je zdaj dogajalo, marveč se mora z njo pravilno poročiti. Družinski gospodar ne sme več samovoljno kaznovati služkinj in svojih stranskih žen. Če se katere kaj pregreši, mora to naznaniti mestnemu sodniku. Z ozirom na prodajanje otrok je pa kitajska vlada še vedno preveč popustljiva. Ker baje nastanejo na Kitajskem vsi tako elabi časi, da si zamorejo Kitajci samo s prodajo otrok dobiti najpotrebnejših sredstev za življenje, da se rešijo smrti vsled lakote, zato vlada tudi v novem zakonu dopušča staršem, da smejo dati svoje otroke do njihovega 25 leta »v najem«. Novi zakon posebno skrbi za pomnožitev zakonov. Tako se gospodarjem nalaga, da morajo preskrbeti svojim služkinjam moza, dokler so še zmogne roditi otroke. Modernost novega zakona pa tiči slasti v tem, da dovoljuje poroke med plemiči in služkinjami, kar je bilo doslej strogo povedano. Poljedelski delavci na Kitajskem so večinoma sužnji. Večina teh bo gotovo še dalje ostala v suženjstvu, nevedoč, da jim je vlada podarila svobodo. Naj je mogoče, da v marcih kot ogromno kitajskih države ne bo predi glas o svobodi. Sicer je pa itak mnogokrat suženj

na kmetiji bolj brez skrbi, kakor pa kak avoboda revol.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebinska majevnega zvezka: 1. Oton Zupančič: Telesna naša. — Razgled. — Večer v pristanu. — Jadra. 2. Kaaver Meško: Mrtva sreča. 3. Mara Tavčar: Ah, da sem kraljica. . . 4. A. Debeljak: Pomladansko razkošje. — V parku. 5. Ivan Cankar: Tovariši Severin. (Konec). 6. Friderik Juvančič: Edmond Rostand kot dramatik. (Konec). 7. Dr. Pavel Grošelj: Iz prazgodovine zemlje. (Dalje prihodnjič). 8. Milan Pugalj: Pismo. 9. Krakovčan: Akademski slikar Ludovik Grile. 10. Dr. Fr. Kidrič: Paberki o Korytku in dobi njegovega delovanja v Ljubljani. (Dalje prihodnjič). 11. Književna poročila. Ivan Cankar: A. Aškerc, Pesnitve. — Milan Pugalj: Cvetko Golar, Pisano polje. — Dr. A. Dolar: Janka Kersnika Zbrani spisi. — Dr. Ivan Merhar: V. Molé: Ob stoletnici Julija Slowackega. — Dr. Lj. Pivko: Fr. Kovačič, Trg Središče. — Dr. Fr. Plešič: »Hrvatsko Koloc. (Konec). — Dr. Fr. Plešič: Barle Janko, Moj put na volajsko jezero. — Dr. Fr. Plešič: Karasek Jos. dr., Gaj a Čechové. 12. Gledališče. Slovensko gledališče v Ljubljani. W.: A. Drama. — B. Opera in opereta. 13. Glasba. O. Š.: Koncerta »Glasbene Matic« v Ljubljani. 14. Razni zapiski. Slovenski pisatelji v prevodih. — J. A. Glonar: Polom »dr. Karla Maya. — Björnsterne Björnson. — Dr. Fr. Plešič: Slovenski prevod »Jevgenija Onjegin«.

— »Slovenski Branik«. Št. 5. (vel. traven) III. letnika ima sledečo vsebino: Nekdo: Znanost v službi politike. — Potočan: O posilnemstvu v Dragi. — Ivan Prekoršek: Ali je naše delo že končano? — Ciril Petrovec: Slovenska šola v Trstu nekaj in danes. — Družba sv. Cirila in Metoda. — Z narodnega bojišča. — Obrambno delo naših bratov. — Kaj delajo naši narodni nasprotniki?

— Vestnik gorenjske sokolske župe. To je naslov časopisu, ki je začel izhajati v Kranju in čigar namen je pospeševati sokolstvo na Gorenjskem. List bo izhajal po potrebi 4 do 6krat na leto in bo veljal za celo leto 1 K, posamične številke pa stanejo 30 v. Prva številka ima jako raznovrstno vsebino: poročila, naznanila in podučne članke telovadske vsebine.

— Časopis za zgodovino in narodopisje, ki ga izdaja »Zgodovinsko društvo v Mariboru« urejuje pa ga prof. Anton Kaspret, je nastopil svoj 7. letnik. V l. in 2. snopcu prinaša naslednje razprave: dr. A. Stegenšek: O najstarejši zgodovini gorenjskega okraja; J. A. Glonar: Monoceros in Diptamur; Št. Kihar: Narodno blago vognjski Slovincov; dr. A. Stegenšek: Kje je bila Curta? Dalje književna in društvena poročila.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Ker mu ni hotel dote izplačati, se je silno jezil na svojega očeta Jožeta Jeriho v Prežganjah njegov sin. V noči na 28. marca t. l. je prišel sin nekoliko pijan domov. Začel je razsajati in upiti na očeta, ki je že ležal. Ker oče ni maral upitja poslušati, je vstal in šel proti vratom. Tedaj ga je pa sin s tako močjo sunil s pestjo v zgornjo čeljust, da mu je izbil zob in je zadobil tudi krvne podplutbe. Nečloveški sin je bil obsojen na 3 mesece ječe.

Svoji jezi je dal duška. V Rozmanovi gostilni na Brezjah nahajalo se je dne 25. novembra m. l. več gostov. Med Janezom Grilecem in Janezom Kleindienstom vnel se je prepir v katerega je posegel tudi Andrej Frelih, posestnik iz Brezja. Pri tem se je pa slednji tako razburil, da je vrgele porcelanasto stojalo za ugalice Grilecu v obraz in mu prizadel težko poškodbo. Frelih se zagovarja, da je mislil, da ga hoče Grilec z nožem napasti, da je bil torej v silobranu. To pa ni bilo res, ker Grilec noža niti imel ni. Frelih je bil obsojen na 6 tednov ječe.

Stražnik smertelj. Miha Vojska iz Doba, delavec brez stalnega bivališča, je nepoboljšljiv pijanec in prava nadlega človeški družbi. Dne 15. aprila t. l. je naletel v Ljubljani službo opravljajočega stražnika, ter ga jel psovati s »smrkovcem in ušivim policajcem«. Ker se Vojska za stražnikov opomin ni zmenil ter le ni dal miru ga je ta aretoval. Obdolženec se pa temu ni hotel pokoriti; sunil je stražnika večkrat v prsa, in ga akual na tla vreči. Obsojen je bil na 3 mesece ječe.

Nevaren strežaj. V Depalivani sta 28. novembra m. l. razgrajala brata Janez in France Peterlin pred Pavlovo hišo. Da bi napravili

mir, pognali so jih posestnik Valentin Colnar ter hlapca Andrej Kurtem in Stefan Redenšek v beg. Med tem ko se je Colnar nekoliko pomudil pred Peterlinovim stanovanjem, skočil je fant Janez Peterlin s sekuro oborožen iz hiše in z ostrino udaril po Colnarju. Presekal mu je na čelu kost in čeljusti. Obdolženec, ki dejanja ne taji, je bil obsojen na 2 leti težke ječe.

Delavsko knjižico popravil. Anton Dežman iz Lancovega bi bil rad postal železniški delavec. Ker je bil pa preje pekovski vajenec in šele dobro 16 let star, ter je potreboval potrdila, da je zidar, si je izmislil sledeče: Svojo staro delavsko knjižico je popravil na ta način, da je letnico rojstva popravil, besedo delavec pa je izbrisal in zapisal zidar. Na podlagi te stare knjižice je hotel po svojem očetu izposlovati pri občinskem uradu novo knjižico, tam so pa takoj prišli slepariji na sled. Sodisce ga je pa za to obsodilo na 6 tednov ječe.

Veseli hlapci. Na Predovičevem dvorišču na Ambroževem trgu so bili v noči na 27. marca t. l. dokaj veseli, vpili in prepevali so tako glasno, da se je čulo daleč na okrog. V bližini službujoči stražnik je hlapce pozval k miru, a hlapec France Marenčič je upil nad njim, da nima na dvorišču ničesar opraviti. Stražnik je hotel radi tega Marenčiča aretovati, ta se je pa vlegel na hrbet, suval z roko proti stražniku, z nogami ga je pa spodbil, da je čez njega padel. Marenčiču je priskočil na pomoč še drugi hlapec, Janez Krvišek in je potegnil stražnika stran. Šele s pomočjo drugih ljudi je bilo možno razgrajata aretovati. Marenčič se zagovarja, da je vsled pijanosti padel, Krvišek pa pravi, da je hotel tovariša dvigniti. Obsojena sta bila vsak na 4 tedne težke ječe.

Nevaren potepuh. Zaradi raznih hudodelstev in prestopkov predkaznovani Martin Jenko iz Godersiča je delomržen in znan berač. Dne 24. aprila je zopet beračil po Škofji Loki. Radi tega ga je domači stražnik ustavil. Obdolženec je zaupil nad njim, da se ne pusti od policajev »rihtati«. Ko se mu je aretacija napovedala, je sunil stražnika v prsa, z nogo ga je pa brcnil v trebuh. Sodisce ga je obsodilo na 6 mesecev težke ječe.

Poslano.*

Mojim dobrim prijateljem v Mokronogu!

Neprijetno in nezasluženo čast mi izkazuje, da me hočete uveljaviti kot obrtnika, ki ima toliko dohodkov kakor 8 drugih obrtnikov v Mokronogu. Zasluženo čast Vam moram izkazati jaz, da se tem potom javno na Vas obračam. Naložilo se mi je z Vašo blagohotno pomočjo letos 105 K obrtnega davka. Drugim ki iztočijo mnogo več, katerim cvete obrti podnevu in ponoči pa po 5, 10 in 16 K.

Odkod ta prijaznost? Da ne morem toliko iztočiti kakor drugi gostilničarji v Mokronogu mora biti vendar vsakemu znano, ki količjak Mokronoške razmere pozna.

Kdo pa naj sploh pri meni gostom nanosi toliko pijače, kakor jo iztoči osem drugih gostilničarjev?

Otroci mi pri gostilni ne morejo pomagati, ker so mi bili najboljši v kratkem času vzeti, drugi se pa še ne razumejo na obrt. Ali naj sva jaz in moja žena še tako brhka, ko sva že oba blizu 60 let stara in oba bolelna? V dokaz da res ne morem tako za zaslužkom kakor tovariši, ki so mlajši, zdravi in ki imajo vrhu tega še natakarkice, Vam lahko služijo dejstvo, da se morava odreči najboljsemu zaslužku s tem, da ne vdiva svojega obrta ponoči, kar srečnejši tovariši lahko store in s čimer si se posebno mnogo prijateljev naklonijo.

Ali naj mi donasajo tolik dobicek tujei, katerih se vsak mesec oglasi eden v moji gostilni?

Če bi imel res tako cvetočo obrt, kakor jo hočete naslikati davčni oblasti, bi se gotovo ne obračal na Vas tem potom. Saj sem vedno pošteno napovedal svoje dohodke, ko sem imel 60 odjemalcev, ki so na debelo naročevali pivo pri meni. In ko se je železnica gradila in sem res prodal veliko na leto, sem tudi vestno svoje dohodke naznanil. Sedaj so pa drugi časi: število odjemalcev se je skrcilo od 60 na 6. Ne stočim pa sam več, kakor 8 drugih gostilničarjev v Mokronoškem trgu! S čim sem se le Vam tako prikupil, da hočete, da bi moral krajarje, katere sem si v mladih letih kot rudar in obrtnik trdo prislužil, na ta način v Mokronogu pustiti? Očividno krivico, ki se mi godi morate sami spoznati. Gostilničarji ki toliko iztočijo kot jaz, naj plačajo 16 K, jaz pa 105 K obrt. davka. Pomam gostilničarja ki pla-

* Za vsebino tega lista je odgovorjen odgovornost za vsebino, kakor tudi vsebina.

Če 33 K manj obrtnega davka, uštinkega davka pa plačava čez enako, če se vam bo posrečilo udeležiti svoje blagotajne namene proti meni na ta način, boste res še najlažje izpolnili željo uradnika, ki se je izrazil, da bom moral še prositi, da dobim bralno društvo pod svojo streho! Končno pa moram pripomniti, da s temi vrsticami nisem hotel zadeti nobenega Mokronožana-domačina.

1. Dotični, ki opisujejo mojo gostilno tako, da nese več kakor osem drugih v Mokronogu ne pozna mokronožskih razmer.

2. Če pa dotični poznajo mokronožske razmere, pa gotovo ne morejo biti Mokronožani, ker v tem lepem kraju taki ljudje, ki se na ta način spravljajo na svojega bližnjega gotovo niso mogli zrasti.

Jaz mislim, da so morali priti dotični moji prijatelji z Bavarskega, ali odkod drugod.

Blaz Movčelj.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poskušen samomor z zastrupljenjem.

Trst, 10. maja. Na podlagi izpovedbe nekega agenta Piacentija v zadevi poskušene zastrupitve gospe Hammerlitz v Logatcu je tukajšnja policija vnovič aretirala Franca Hladnika.

Vprašanje radi koncerta »Ljubljane« na Sušaku.

Reka, 10. maja. V soboto je naznanilo pevsko društvo »Ljubljana« svoj prihod semkaj. Hrvatski reški demokratski klub je povabil k sprejemu poleg drugih društev tudi »Srbsko cerkveno društvo« in češko obec, naglašajoč, da je »Ljubljana« docela narodno društvo. Ker bi radi vedeli, kateri stranki pripada omenjeno društvo in ker bi radi delali štafažo društvu, pripadajočemu klerikalni stranki, ki je odobraval Rauchov nasilni režim in preganjanje Srbov na Hrvatskem, prosimo, da bi nam dali tozadevna pojasnila. — Član »Srbskega cerkvenega pevskega društva«. (Pevsko društvo »Ljubljana« je nekaj let sem v klerikalnih rokah in je bojno društvo proti »Glasbeni Matici«. Ne moremo vam niti odsvetovati niti priporočati, da se udeležite sprejema, ker nečemo, da bi se nam očitalo, da splotkarimo. Opomba uredništva.)

Poslanska zbornica.

Dunaj, 10. maja. Zbornica je nadaljevala prvo čitanje predloge o reformi državnoborskega poslovnika. Prvi je govoril bivši minister dr. Gessmann, ki je naglašal, da njegova stranka oboja vsako nasilstvo in naj bo to naperjeno proti temu ali onemu narodu. Nadalje je očitel Čehom in Slovincem, da se je po njihovi krivdi razbila koalicija. Na Gessmannova izvajanja je reagiral dr. Kramar, ki je povdarjal, da je koalicija razpadla samo vsled nelojalnosti Nemcev, ne pa radi pretiranih zahtev Čehov in Slovincem. Čehi in Slovenci niso ničesar drugega zahtevali kakor nekoliko ravnopravnosti in njim pravično vlado. Na to sta govorila Malorus dr. Levickij in predsednik »Poljskega kluba« dr. Głombinski. Slovenski poslanec dr. Rybař je ostro prijel česke radikale ter jim očitel, da s svojo pogubno taktiko škodujejo vsem ostalim Slovanom. — Začetkom se je predsednik dr. Pattai spominjal smrti kralja Edvarda ter si izprosil pooblastilo, da sme v imenu zbornice izreči sožalje angleškemu parlamentu. Prihodnja seja bo v petek.

Bivši ministrski predsednik državnozbornski kandidat?

Dunaj, 10. maja. »Vaterland« javlja, da se bo bivši ministrski predsednik baron Beck potegoval za državnozbornski mandat v Hietzingu, ki je izprazen vsled smrti župana dr. Luegerja. Po informacijah na dobro poučenem mestu je ta vest popolnoma neresnična.

Cesarjevo potovanje v Bosno.

Dunaj, 10. maja. Cesar dospe v Sarajevo dne 30. maja in ostane tu 3 dni. V tem času se priredi v Sarajevo velika vojaška parada. Vladař si ogleda tudi kopališče Hidže in sprejme zastopnike vseh veroizpovedi.

Svedski kralj na Dunaju.

Dunaj, 10. maja. Cesar je danes posetil semkaj prispelega kralja svedskega Gustava. Takoj za vladarjem je napravil poset pri kralju prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinanda.

Hilmi paša pri grofu Aehrenthalu.

Dunaj, 10. maja. Bivši turški veliki vezir Hilmi paša je danes posetil ministra zunanjih del grofa Aehrenthala ter imel z njim dolgotrajno konferenco.

Napad na dr. Hinkovića.

Zagreb, 10. maja. Pri sprejemu iz Broda se vračajočega novoizvoljenega poslanca dr. Hinkovića na dr-

žavnem kolektorju je napadla poslanca nekoga Angela Buda in ga udarila s desnim rokom. Mnošica je navadila na napadalke in jo tako pretopla, da se je morala popeljati v bolnico. Buda je vlagateljica v »Dioniški tiskarni« in članica »Marijine kongregacije«. Govori se, da so jo nagovorili k atentatu jesnitje, ki silno sovražijo dr. Hinkovića kot navdušenega naprednjaka, ki je pred leti v Crkveni razkril noko škandalozno jezuitsko afero.

Volitve na Francoskem.

Paris, 10. maja. Doslej je izvoljenih 591 poslancev. Iz med teh jih pripada 248 radikalcem in socialnim radikalcem, 93 republikancem levic, 29 neodvisnim socialistom, 74 združenim socialistom, 71 konservativcem, 59 progresistom in 17 nacionalistom. Republikanci so pridobili 11 mandatov, združeni socialisti 19, nacionalisti pa enega.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Poslano.

Poraba Bergerjevih medij, in higieničnih mil je izza leta 1868. neprestano raste in si je te mlo pridobilo pristopa v najoddaljeneje dežele. Zdravila moč in razkuževalni učinek Bergerjevih klorovnega mila je tisočkrat preizkušena. Kot neuprljivo mlo za umivanje in za kopeli za vsakdanjo rabo služi Bergerjevo glicerinsko klorovno mlo. Bergerjevo medicinsko in higienično mlo se dobivajo po vseh lekarnicah avstro-ogrske monarhije in inozemstva. Vsak kos ima v oglašitvenem varstveno znamko.

Mnenje gospoda dr. Nedelka, Solun.

Gospod J. Serravallo, Trst.

Veseli me, da vam zamorem poslati svoje mnenje o Vašem Serravallovem kina-vinu z železom, ki ga rabim že dve leti. S kratkimi besedami: Vaš preparat pripisujem vedno kot krepilo in proti mrzlici. Vsled dobrega okusa ga jemljejo radi tudi oni bolniki, ki nečesto uživati več nobenih zdravil, ker imajo od njih že ves pokvarjen želodec. Ti bolniki so zadovoljni z njegovim okusom in tudi z uspehi, ki se dosežejo z njim. Podajam ga tudi rad svojim operirancem posebno ženskam v času rekonvalescence in sicer z najboljšim uspehom. Tudi šibkim, doječim ženskam je postalo Vaše vino prepotrebno, ker ga lahko in uspešno uživajo.

Solun, 12. junija 1909.

Dr. Nedelko.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca aprila 1910. l. sledeči promet:

I. Prejemki:

a) Redni prejemki:	
1.) Prispevki iz nabiralnikov	2032 K 25 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 1232 K 17 v	
b) Štajerska 753 " "	
c) Koroška 35 " "	
d) Primorska 184 " 10, "	
Skupaj	2204 K 27 v
3.) Razni prispevki t. j. darila, družb. blago itd.	5350 K 24 v
Skupaj	9586 K 76 v
b) Izredni prejemki:	
Prispevki za obramb. sklad.	4745 K 40 v
Skupaj	14332 K 16 v

II. Izdatki:

a) Redni izdatki:	
plače, remuncije učiteljskemu osebju, razni račun. itd.	5389 K 70 v
b) Izredni izdatki:	
naložitev na glavnic, ozir. obrambni sklad 4164 . 20, "	
Skupaj	13553 K 90 v
toraj prebitka	778 K 26 v

V Ljubljani, dne 3. majnika 1910.

Zahvala.

G. Ignacij Gruntar, c. kr. notar v Ribnici je daroval 10 K. posojilnica za Loški potok, Drago, Travo in sosedstvo, znesek 30 K za tukajšnje šolstvo in učiteljsko knjižnico. Velikodušna darovateljca se podpisani najtopleje zahvaljuje.

Loški potok, dne 7. maja 1910.

Forde Wigala, nadučitelj.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 10. maja 1910.

Termin.

Pšenica za maj 1910	za 50 kg 11-66
Pšenica za oktober 1910	za 50 kg 10-30
Rz za oktober 1910	za 50 kg 8-12
Koruza za maj 1910	za 50 kg 5-65
Oves za oktober 1910	za 50 kg 6-45

Efektiv.

5 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Vidna od morja 3002.	Št. dni od 1. 1. 1910	Nebo
1. 2. pop. 728.9	84	sr. svzh.
2. 3. 730.6	68	oblačno
3. 4. 729.7	59	sl. sever
Srednja večerajnja temperatura 7.5, norm. 15.0. Padavina v 24 urah 6.0 mm.		

Zahvala.

Za vse prijazne dobave globokega občutja ob trudi bolni in neselni ljubiti naprednjega nam 1672

MITJA

najstarejša zahvala od
Zahvala redno
dr. Ravniharjeve.
Ljubljana, 7. vel. trav. 1910.

Sprejme se takoj 1680

spreten

brivski pomočnik

pri Fran Novaku, briven v Gorici.

O dostojnosti

Sestavil

Edvin Rozman,

konces. učitelj plesa.

Cena 70 vin, s pošto 80 vin.

Ta knjižica vsega vse potrebna navodila, kako se je vesti v spodobni družbi. Brez dobrih manir ni nikomur mogoče izhajati; človek je smešen in preziran. Oblika sama ne stori človeka, treba se je tudi obnašati, kakor je navada med olikanimi ljudmi. Iz knjige »O dostojnosti« posame lahko vsakdo polnebnih naukov za primerno vedenje v vseh slučajih življenja.

Knjiga se dobiva v

„Narodni knjigarni“
v Ljubljani,
Prešernova ulica št. 7.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir.

Razete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odeljalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber

vseh pisarniških potrebščin, svietnikov, perov, poročnikov, radir, kamenskih, tablic, gobic, črtila itd.

Barve za čolo in umetnike.

Razpisnice

pohajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.

Šilumi za silbe in dopisnice, vezane v platno in v umje.

Pozdrilne knige.

Posebice za otroke.

Časni okvirci za razpisnice.

Nizke deske, triletniki, polke, risalne ravnila, tuše, čepice.

Notni in tiskalni.

Dama

zabava ali zabava se more udeležiti takoj, če ima nekaj glavnice, pri čem trgovini, avtomobilu ali kot voditeljica trajne in pod ugodnimi pogoji s občasnim v rodbini izurjenost ni pogoj. Ponudbe pod „M. B.“ pošte restanta, Ljubljana. 1658

Preda se radi selitve ceno 1674

nekaj sobne in kuhinjske
oprave in šivalni stroj.

Predmeti se lahko ogledajo vsak dan od 1.—2. pop. v Sp. Šiški, Planinska cesta 190.

V najem vzamem

dobro idočo gostilno.

Ponudbe do 15. maja pod „M. B.“, pošte restanta, Sevnica ob Savi, Štajersko. 1678

Razne prevode

Iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi ceno v tej stroki izvežban
uradnik.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Prodaj 10 kub. metr.

lipovih desk

5—7 cm debelih, cena kub. metr. 45 K.
Naslov: „M. B.“, pošte restanta, Sevnica ob Savi, Štajersko. 1677

Več 1670

kleparskih pomočnikov
in 2 vajenca

sprejme Simon Negro, klepar v Cerknici.

Službo prodajalke išče
dobro izvežbana deklica,

večja slovenskega in nemškega jezika
v govoru in pisavi, v starosti 21 let.
Službo lahko nastopi 1. junija.

Naslov se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Pisar

ki je že delj časa služboval v odvetniški ali notarski pisarni in je že izvežban v lustriranju zemljiške knjige

se išče.

Ponudbe z naznanilom zahtevane plače na 6. kr. notarijat v Ilir. Bistrici.
Nastop takoj. 1675

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, z vsemi pritliklinami
v III. nadstr. hiše Sedna ulica št. 1,
se odda za avgust.

Več se poizve 1671

v pisarni Beghenighi, hotel pri Maliču.

OLLA

je več nego 2000 zdravnikov označilo na najznamenitejšem svetovnem kongresu v Ljubljani: A. Hlava, E. Seibert, Gabriel Piccoli, lekar. nar. A. Kanc. drogerija, Ant. Kriepner.

Zahtevajte, da vam vaš dobavitelj da OLLA in ne daje si manjvrednih posnetkov za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno tako dobro blago“.

Ilustrovan, poučen in originalen cenovnik z navedbo prodajalnih zastoj od 3000 do 10000 OLLA na Dunaju št. 300, Proterstra. 57. 1000

Naznanilo.

Modni ateljé Marije Šarc

se nahaja sedaj

v Gradišču št. 17, v hiši g. Štinnerja. 1579

Po naključju ostalo

stanovanje

iz treh sob in dela vrta v novi hiši,
Hiraka ulica št. 20, 1658

se takoj odda mirni stranki.

Zmožna, inteligentna moška moč išče
se v pisarno kot

knjigovodja

Ponudniki zavarovalne stroke imajo
prednost. Vstop in plača po dogovoru.

Ponudbe na upravnistvo tega lista
pod „šifro 1.“ 1592

Lepo posestvo

obstoječe iz gospodarskega poslojpa z vsemi
pritliklinami, 15 oraloj sveta (njive, travniki
in gozd) ter nekaj živine se pod jako
ugodnimi pogoji prodaja.

Natančneje se poizve na Dolenski
cesti št. 2 ali pa pri Uršuli Oblak, Polje
št. 8, Karmel, Dolensko. 1603

Hiša

v Sv. Petra predmestju v Ljubljani
se iz proste roke prodaja. 1516

Pojasnila v pisarni odvetnika dr. Josipa
Sajovica, Gosposka ulica št. 3.

Sprejem takoj nadalje pa do 1.
junija 1910 1647

kontoristinjo

večjo slovenskega in nemškega jezika
v govoru in pisavi. Plača po dogovoru.

J. Krašovec v Žalcu.

Lepa prilika za peko. 778

Hiša s popolnoma opravljenom pekarijo

se pod ugodnimi pogoji
tako prodaja ali da v najem v Lescah
na Gorenjskem.

Hiša je nova, z opeko krita in ima
vodovod. — Podrobnosti pri lastniku
J. Pretnarju, trgovcu na Bledu.

POTNIKA

za žganje in likerje na Kranjskem,
izredno spretnega in v stroki izurjenega
ter zlasti pri gostilničarjih in trgovcih
dobro uvedenega, sprejme solidna
prve vrste tvorniška firma.

Ponudbe z navedbo dosedanjega
poslovanja na upravn. »Slov. Naroda«
pod šifro »Tvorica likerjev«. 1598

Kupijo se

prazne steklenice

(buteljke)

od vina in konjaka.

Ponudbe z navedbo skrajnih cen
in množine pod šifro „A. B.“ na
upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Lepa prihodnjost.

z vrtom in s 17 sobami,
ledenico, z gostilniško
obrtjo, se odda v
najem letno za 1000
kron, ali preda z
mobilijo vred za 13.000
kron. Hiša stoji pri
Bohinjskem jezeru, kjer se lahko oddajo
sobe za tujece.

Več se poizve pri M. Grebeteju
v Bohinjski Bistrici. 1577